

Aan:
de heer P. Overkleef
de heer H. de Harder
de heer J. Bart
mevrouw G. Bikker
mevrouw M. Lejeune

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM	25 januari 2022	TEAM	SLO / Energietransitie
NUMMER	82401A50	CONTACTPERSOON	Wijnand Jonkers
UW BRIEF VAN	15 december 2021	DOORKIESNUMMER	0634499785
UW NUMMER	823D029C	E-MAILADRES	wijnand.jonkers@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door de heer P. Overkleef van de fractie D66, de heer H. de Harder van de ChristenUnie, de heer J. Bart van de fractie GroenLinks, mevrouw G. Bikker van het CDA en mevrouw M. Lejeune van de PvdA fractie betreffende "annuleren windmolens A12 gemeente Zeist"

Geachte heren Overkleef, de Harder en Bart, mevrouw Bikker en mevrouw Lejeune,

U heeft op 15 december jl. schriftelijke vragen gesteld over "annuleren windmolens A12 gemeente Zeist". In uw toelichting heeft u het volgende geschreven:

Op 9 december maakte de gemeente Zeist bekend dat ze afziet van de bouw van windmolens langs de A12, met als reden 'dat het elektriciteitsnetwerk voor grootschalige opwek in de provincie Utrecht vol raakt. Ook zorgt een uitspraak van de Raad van State voor te veel onzekerheid.' (citaat: NOS). Wel ziet de gemeente daar mogelijkheden voor grootschalige opwek uit zonne-energie. Via motie 49a heeft Provinciale Staten het college verzocht actief werk te maken van een goede balans tussen opwek uit zon en wind. Dit besluit van het college in de gemeente Zeist leidt juist tot een grotere disbalans in de regio U16.

Vraag 1:

De gemeente zegt dat de windmolens mede zijn geannuleerd omdat het elektriciteitsnetwerk vol raakt. Tegelijkertijd ziet ze de A12-zone nog wel als kansrijk zoekgebied voor de opwek van stroom door zonnepanelen. In de verschillende vergaderingen en informatiesessies hebben wij juist begrepen dat zon een grotere impact op het net heeft dan wind. Hoe bezieet u in deze context de uitspraken van de gemeente?

Antwoord 1:

Artikelen in de media geven aan dat het elektriciteitsnetwerk reden is om windenergie geen doorgang te geven. Dit is echter niet de reden die de gemeente zelf hiervoor geeft. Op de website van de gemeente Zeist en in het raadsvoorstel over de verkenning A12 zone staat dat de gemeente tijdens de verkenning informatie heeft verzameld over wat windmolens zouden betekenen voor omwonenden, natuur, beleving van het landschap, landbouw, geluid, slagschaduw, archeologie en cultuurhistorie. De informatie over deze thema's is reden om geen doorgang te geven aan de verkenning naar windmolens. Netcongestie wordt in het raadsvoorstel wel genoemd, maar niet als de doorslaggevende factor voor het niet voorzetten van de verkenning. Wij herkennen dat vanuit netcapaciteit een betere balans tussen zon en wind wenselijk is en waren ongelukkig met deze berichtgeving en de suggestie die daarin werd gewekt. De gedeputeerde heeft naar aanleiding daarvan contact opgenomen met de wethouder en daarin aangegeven verrast te zijn over de berichtgeving.

Er is afgesproken om voor het vervolg goed samen op te trekken en de gemeente zal de provincie ook goed meenemen in de berichtgeving over grootschalige opwekking.

Vraag 2:

De twee geplande windmolens zouden, volgens RES U16 1.0, samen goed zijn voor 5,6MW en daarmee een belangrijk aandeel hebben in het bod van Zeist en het bod van de RES U16 als geheel. Wat zijn de gevolgen voor het bod, qua haalbaarheid en robuustheid? Verhoogt dit in uw optiek de urgentie van de concretisering van bouwblok 4?

Antwoord 2:

Dit besluit betekent dat de gemeente Zeist op zoek zal gaan naar een andere manier om hun aandeel in het bod van de RES U16 vorm te geven. Hierbij zal inderdaad ook gekeken worden naar de uitwerking van bouwblok 4. Hiervoor zullen we in gesprek gaan met de gemeente Zeist om te kijken hoe wij als provincie hen hierin kunnen ondersteunen.

Dit besluit zorgt ervoor dat de balans tussen zon en wind in de regio als geheel verder onder druk komt te staan. Medio 2022 zal een tussenbalans opgesteld worden waarin mogelijk naar voren kan komen dat extra plannen voor windenergie nodig zijn om het bod van de RES U16 te behalen. Naar aanleiding van motie 49a hebben we het onderwerp balans zon/wind geagendeerd bij de RES'en. Dit heeft ertoe geleid dat in het uitvoeringsprogramma van de RES U16 is opgenomen dat wij het voortouw nemen in de gezamenlijke verkenning naar wind in Bouwblok 4.

Vraag 3:

In uw beantwoording van eerdere schriftelijke vragen (19 januari j.l., nummer 821E6A1B) stelt u dat de netbeheerder pas een aansluiting reserveert op het moment dat daadwerkelijk opdracht is gegeven tot realisatie van een wind- of zonproject: 'de capaciteitsbehoefte wordt pas ingeboekt nadat opdracht tot het realiseren van een aansluiting wordt gegeven. De netbeheerder gaat vervolgens over tot de aanleg van de benodigde infrastructuur, waarbij het uiteraard nodig is om ook de benodigde capaciteit te kunnen garanderen. Andere vormen van "reserveren" kent de netbeheerder niet.' In andere regio's komen 'premature reserveringen' wel voor, zoals ook door u bevestigd in de beantwoording van deze schriftelijke vragen. Kunt u bevestigen dat de windmolens in Zeist ook nog op geen enkele manier in de plancapaciteit van de netbeheerder waren opgenomen en er dus ook geen sprake is van een 'vervallende' plek op de projectenlijst?

Antwoord 3:

De plannen voor windmolens in de A12 zone in de gemeente Zeist zaten nog maar in een eerste verkennende fase en hiervoor was dus geen netaansluiting aangevraagd bij de netbeheerder waardoor het niet opgenomen was in de plancapaciteit.

We herkennen ons overigens niet in het feit dat we in de beantwoording van de schriftelijke vragen van januari 2021 hebben aangegeven dat er in andere regio's sprake is van 'premature reserveringen'. We hebben toen aangegeven dat het niet voorkomt in de provincie Utrecht en dat landelijk de branchevereniging bezig was om dit overal te voorkomen.

Vraag 4:

In motie 49a heeft PS aan GS verzocht om werk te maken van een goede balans tussen opwek uit zon en wind in de RES-en. In de afgelopen commissievergadering van M&M stelde de gedeputeerde dat de middelen van GS om invloed uit te oefenen op de energiemix beperkt zijn. Het *first come, first serve*-principe geldt (van rechtswege); als die projecten voornamelijk bestaan uit zon, dan kan de provincie daar weinig aan doen. Het schrappen van de windmolens in Zeist toont tegelijkertijd aan dat dergelijke sturingsmogelijkheden weldegelijk van belang zijn. De inspreker van Tennet tijdens de recente informatiesessie benadrukte ook dat de provincie haar rol hierin moet pakken. Op welke wijze kan de gedeputeerde toch invulling geven aan motie 49a?

Antwoord 4:

De laatste maanden hebben de verschillende RES'en gewerkt aan het opstellen van hun uitvoeringsplan / plan van aanpak. Naar aanleiding van motie 49a hebben we als provincie ervoor gezorgd dat aandacht voor balans zon/wind als onderwerp hierin is teruggekomen. Daarbij zijn we ook in gesprek met Stedin en TenneT om te kijken hoe gezamenlijke planning en afspraken kan helpen om te programmeren op het moment dat er een gedeelte netcapaciteit vrijkomt.

De komende maanden zullen we dit verder vorm geven door gesprekken te voeren met gemeenten waarin we zullen bespreken hoe we hen kunnen ondersteunen bij de uitvoering van hun deel van het bod van RES 1.0. In deze gesprekken zullen we nadrukkelijk ook de balans zon/wind benoemen, naast de input van andere moties die u als Staten meegegeven heeft. Hiervoor zullen we samen met gemeenten mogelijke alternatieve locaties uit bouwblok 4 verkennen waarin onze insteek zal zijn om de balans zon/wind te versterken. Binnen de RES U16 is in het uitvoeringsprogramma opgenomen dat de provincie hierin het voortouw neemt.

Hierna zal een belangrijk moment de Tussenbalans zijn in medio 2022 waarin een beeld gegeven zal worden van de haalbaarheid van alle plannen en op basis waarvan mogelijk bijgesteld kan worden indien nodig.

In februari 2022 volgt een statenbrief waarin u uitgebreide informatie krijgt over de stand van zaken van de RES'en en hoe we als provincie uitvoering geven aan de verschillende moties.

Vraag 5:

Hoe beziet de gedeputeerde in dit licht de ontwikkelingen in de gemeente Utrecht, waar de windmolens eveneens nog onzeker zijn? (Zie AD d.d. 9-12-2021)

Antwoord 5:

In poldergebied Rijnenburg en Reijerscop werkt initiatiefnemer Rijne Energie aan een plan voor 3 tot 8 windmolens en 6 tot 230 hectare aan zonnepanelen. Hier werkt de gemeente Utrecht n.a.v. uitkomst van een tenderprocedure aan mee. De gemeente en Rijne Energie laten onderzoek doen naar effecten op geluid, slagschaduw en natuur. De resultaten komen in het rapport over de gevolgen voor het milieu (milieueffectrapport, MER) te staan. In december 2021 en januari 2022 zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd over het onderzoek naar de milieueffecten van windmolens en is de mogelijkheid gegeven om een zienswijze in te dienen over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop. Verder onderzoekt de gemeente Utrecht de mogelijkheden van windenergie in andere zoekgebieden. Het proces om windmolens te realiseren in de gemeente Utrecht loopt dus gewoon door.

Vraag 6:

Verwacht u door de uitspraak van de Raad van State meer van dit soort vertragingen/annuleringen? Verwacht u daardoor een verder groeiende disbalans tussen zon en wind? Welke rol kan onze provincie nemen om gemeenten te helpen bij het stellen van goede lokale normen, mocht dit aan de orde zijn?

Antwoord 6:

Vertraging door de uitspraak van de Raad van State speelt bij windpark Goyerbrug in de gemeente Houten. De gemeente Houten neemt op korte termijn een besluit welke route bewandeld zal worden rondom windpark Goyerbrug. Afhankelijk van dit besluit wordt bepaald welke provinciale rol / betrokkenheid het meest passend is. Wij zullen u hier uiteraard over informeren zodra hier meer duidelijkheid over is. Bij andere windplannen speelt dit in mindere mate aangezien deze zich in een ander stadium bevinden. De ontwikkeling van deze plannen kan doorgaan parallel aan het proces van het Rijk om landelijke normen op te stellen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen